

Välityömarkkinat

Työttömyys

työttömien yhdistysten näkökulmasta

Ongelmat, haasteet ja mahdollisuudet

Lea Karjalainen, puheenjohtaja

(09)7745 3520, 040 547 7099

TAUSTAA

Rakenteellinen työttömyys 2006

- Pitkäaikaistyöttömiä 104 500
- Toimenpiteiltä työttömäksi jääviä 30 500
- Toimenpiteeltä toiseen 12 000

- Työmarkkinatukea saavia (500 päivää jo täynnä) 100 122

ONGELMAT

Työllistymisen esteet (1)

- Viimeisestä työsuhteesta pitkä aika
- Ammatin vanhentuminen ja/tai
- Työkokemuksen puute
- Koulutus on vanhentunut tai jäänyt kesken
- Ei tietoa työnhakumenetelmistä

Työllistymisen esteet (2)

- Rohkeuden ja motivaation puute työn haussa: en tule valituksi; hakijoita paljon; useita pettymyksiä
- ATK-taitojen puute
- Terveydelliset rajoitteet: pitkittynyt sairaus
- Hoitamaton fyysinen tai psyykkinen sairaus
- Ei oman alan töitä

Työllistymisen esteet (3)

- Työpaikan etäisyys; ei julkista liikennettä
- Ammatin vaihtaminen ei motivoi
- Edelliset opintolainat maksamatta
- Epävarmuus ammatin valinnasta; vanhemmilla henkilöillä ei uskallusta vaihtoon
- Taloudelliset ongelmat: perintä ja ulosotto
- Totuttu elämäntapa ja viitekehys

Työllistymisen esteet (4)

- Omaisen tai lasten hoitaminen
- Paikkakunnan huono työllisyystilanne
- Vaativat työelämätaidot: kielitaito, pätevyys, sosiaaliset taidot
- Ajokorttittomuus ja autottomuus
- Valmius liikkumiseen ja muuttamiseen
- Työn tekemistä haittaava päihteiden käyttö

HAASTEET (1)

Uudet kriteerit kolmannen sektorin toimintaan:
Kuntouttava työtoiminta; työelämävalmennus,
työkokeilu; sosiaalinen työkuntoutus

- Työkykyä ylläpitävää toimintaa
- Yleinen kuntoutuminen
- Terveystilan arvio ja ehkäisevä terveydenhuolto

HAASTEET (2)

- Sosiaalisen tilanteen vakauttaminen
- Oman elämäntilanteen haltuun otto
- Oman elämän realistinen arviointi
- Omien tavoitteiden asettaminen
- Välitavoitteet, tarkistukset ja itsearviointi
- Entisen ammattitaidon säilyttäminen ja uuden oppiminen

HAASTEET (3)

- Tukee nuorten yhteiskuntaan kiinnittymistä
- Ehkäisee nuorten syrjäytymistä
- Nuorille mahdollisuus kokeilla eri ammatteja
- Ammatin vaihtajalle mahdollisuus kokeilla erilaisia ammatteja

MAHDOLLISUUDET (1)

UUDET KRITEERIT TUETTUUN TYÖHÖN

- Työkyvyn ja motivaation säilyminen
- Ikääntyneiden mahdollista antaa työpanoksensa välityömarkkinoiden kautta
- Myös maahanmuuttajien mahdollista työllistyä vaikka kielitaito on huono
- Vajaakuntoisille mahdollisuuksia, jos haitta-aste estää työllistymisen
- Alkusysäys oman kehityspolun suunnitteluun

MAHDOLLISUUDET (2)

- Oma kehityspolku madaltaa kynnystä koulutukseen ja avoimille työmarkkinoille
- Harjoittelupaikkoja opiskelijoille
- Lisää vuorovaikutustaitoja ja monimuotoisuutta työtoimintaan ikään katsomatta
- Tarjoaa työtilaisuuksia myös syrjäkylillä

MAHDOLLISUUDET (3)

- Tarjoaa matalan tuottavuuden töitä henkilöille, jotka eivät suoriudu tavallisista tehtävistä
- Tarjoaa työtilaisuuksia syrjäkylillä myös autottomille
- Mahdollistaa oman ammattitaidon ylläpitämisen ja edistämisen

Sosiaalinen yhdistys ja sosiaalinen kuntoutus välittävillä työmarkkinoilla

- Se on vihertyötä ja vanhusten pihojen aurausta
- Se on ateriapalveluja kodeissa
- Se on asiointia, siivousta ja lukemista
- Se on laulua ja leikkiä lapsille
- Se on kierrätystä
- Se on vertaistukitoimintaa ilossa ja surussa
- Se ei tavoittele voittoa

VERKOSTOT (1)

Yhteistyökumppanit: kaupunki, kunta, valtio, työvoimatoimisto, seurakunta → rahoitus, tilat

- EU-elintarvikeapu tasapuolisesti
- Koulutus työttömien ehdoin
- Asiallinen edunvalvonta ja uudet näkökulmat
- Palvelut erityisryhmille (nuoret)
- Mahdollisuus muuttaa asenteita työttömiä kohtaan
- Työllistymisbonus, Kelan palvelut

VERKOSTOT (2)

- Työttömyyden merkittävä vähentäminen
- Yhteys mahdollisimman moneen poliittiseen suuntaan
- Aktiiviset jäsenet ja yhdistyksen vetäjät ovat vahvuus: mahdollisuus olla hyvä työnantaja
- Neuvotteluosapuoli: yhteiset edunvalvonnan tarpeet
- Asioiden esiintuoja, sitoutumaton toimija

Valtion budjettinäkymät 2009

- Työvoimatoimistoverkkoa kehitetään ja yhteispalveluja hyödynnetään
- Työvoimatoimistojen verkkopalveluja kehitetään ja itsepalveluasemia lisätään
- Työhön osoituksia lisätään
- Luodaan matalan kynnyksen työpaikkoja
- Parannetaan työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaamista
- Työllisyysmäärärahoja kohdennetaan ammatilliseen työvoimakoulutukseen

Mitä budjetti merkitsee:

- Vuokrat ja elintarvikkeiden hinnat nousevat yhä?
- Työttömät, eläkeläiset ja opiskelijat leipä- ja toimeentulotukijonoihin?
- Onko työ kannattavampaa kuin sosiaaliturva?
- Nuorten työttömyysturvan porrastaminen?
- Onko palvelun taso sama kaikille?
- Ovatko syrjäseutujen ihmiset huonommassa asemassa ja vaarassa syrjäytyä?

- Aiheuttavatko supistukset sen, että asiakkaan tarpeisiin kiinnitetään vähemmän huomiota?
- Osaavatko kansalaiset valvoa etujaan?
- Tukkiutuvatko valitustiet, kun työvoimatoimikunnat lakkautetaan?
- Asettaako työllistämistoimien vaikuttavuuden vertailu III sektorin epäedulliseen asemaan?
  - Miten arvioida kokonaisvaltaista hyvinvointia ja sen arvoa tai tukityöpaikan arvokkuutta pitkäaikaistyöttömälle?